

TÜRKÜ SÖZLERİNDE METAFORİK ANLATIM

Ali Orhan DÖNMEZ

Dr. Öğr. Üyesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı, aliorhand@hotmail.com ORCID 0000-0003-2721-7747

Dönmez, Ali Orhan. "Türkü Sözlerinde Metaforik Anlatım". idil, 98 (2022 Ekim): s. 1459-1465. doi: 10.7816/idil-11-98-05

ÖZ

Türküler, insanların duygu ve düşüncelerini anlatan ve yansıtan önemli kültür unsurlarıdır. İnsanlar, acılarını, sevinçlerini, özlemlerini, aşklarını, gurbeti, sılayı vb. türküler aracılığıyla dile getirirler. Türküler sadece ezgileri ile değil, sözleriyle de halk kültürünün önemli bir mirası olarak kabul edilirler. Çünkü sahibi bilinsin ya da bilinmesin, türkü sözleri yaşamın gerçeklerini anlatan, dinleyenlerin kendilerinden bir şeyler buldukları, kendi düşüncelerine tercüman olan konuları içermektedirler. Türkü sözleri incelendiğinde, içerdikleri konuların zaman zaman farklı anlatım biçimleri ile aktarıldığı görülmektedir. Bu şekilde yapılan anlatımların, anlatılan olgunun daha yoğun duygular yaratmasında etkili olduğu düşünülmektedir. Bu anlatım biçimlerinden biri metafordur. Bu çalışmada Muğla yöresine ait olan 15 türkünün sözlerinde bulunan metaforik anlatımların (eğretileme) tespitleri yapılmış, nasıl ve ne şekilde kullanıldığı açıklanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkü, metafor, Muğla türküleri

Makale Bilgisi:

Geliş: 7 Ağustos 2022

Düzeltilme: 20 Eylül 2022

Kabul: 12 Ekim 2022

Giriş

Türküler, insanların duygu ve düşüncelerini anlatan ve yansıtan önemli kültür unsurlarındandır. İnsanlar, acılarını, sevinçlerini, özlemlerini, aşklarını, gurbeti, sılayı vb. türküler aracılığıyla dile getirirler. Türkü kelimesi anlam olarak, "hece ölçüsüyle yazılmış ve halk ezgileriyle bestelenmiş manzume" şeklinde belirtilmektedir (tdk.gov.tr). Türkü kelimesi hakkında genel görüş, Türki kelimesindeki 'i' sesinin 'ü' şekline dönüştüğü yönündedir. Türki, "Türk'e ait" manasına gelmektedir. Dil fonetiği ve hançere nedeniyle, zaman içinde değişime uğramış ve "türkü" şeklinde telaffuz edilmeye başlanmıştır (Özden 2013: 51). Emnalar'a göre, genelde bütün kırık havalara (ritimli ezgiler) türkü denmektedir. Türkler türkü, Türkmenler Türkmani, Varsaklar Varsağı adını verirler ve çoğunlukla hece vezni, az da olsa aruz vezni kullanılır (1998: 243)

Türküler, Türk halk bilimi (folkloru) içinde, geçmişten günümüze değin, yaşamda var olan ve her türlü konuyu içeren, işleyen ve anlatan kültür ürünleridir. Ekici'ye göre türkü, 'Türlere has, ezgiyle ve Türkçe söylenmiş şiir' anlamına gelmekte, Türk halk kültürü içinde, günlük yaşamın bir parçası olan, yaratım, aktarım, şekil-yapı, içerik ve işlevlerine göre, diğer türlerden daha farklı özellikler göstermektedir (2013: 43). Ayrıca türküler Türk Halk edebiyatında da bir şiir türüdür (Emnalar 1998: 243).

Türkülerle ilgili çeşitli sınıflandırmalar yapılmıştır. Emnalar bu sınıflandırmaları şu şekilde açıklamıştır:

- 1- "Sözel türlerine göre: Bu sınıflandırmada halk edebiyatındaki türler dikkate alınır. Buna göre yapılan inceleme sadece şiirsel yapı ile ilgilidir. Örnek olarak; mani, koşma, semai gibi.
- 2- Sözel konularına ve ezgilendiriliş amaçlarına göre: Burada esas nokta, sözlerin içerdiği konulardır. Örneğin; Ölüm veya doğal afetler sonucunda yakılanlara ağıt, güzellik konularını barındıranlara güzelleme, aşk ve sevdâ konularını içerenlere sevdâ, kahramanlı ve yiğitlik konularını içerenlere yiğitleme ve koçaklama, meslek konularını içerenlere iş ve meslek, eşkıyalık konularını içerenlere eşkıya, evlenme düğün kına konularını içerenlere kına, askerlik konularını içerenlere asker türküleri denmektedir.
- 3- Ayaklarına (makamsal yapılarına) göre: Bu adlandırmalar, türkünün bilinen ayak veya makamına göre yapılmakta olup, (örneğin; Garip türkü, Kerem türkü, Hüseyini türkü, Hicaz türkü gibi), sağlıklı ve doğru olmamakla birlikte yöresel terimlerin dışına çıkamamaktadır.
- 4- Yörelere göre: Bu sınıflandırmada türkünün hangi yöreye ait olduğunu göstermektedir. Örneğin; Muğla türküsü, Aydın türküsü gibi (1998: 243-244)."

Türküler sadece ezgileri ile değil, sözleriyle de halk kültürünün önemli bir mirası olarak kabul edilirler. Çünkü sahibi bilinsin veya bilinmesin, türkü sözleri yaşamın gerçeklerini anlatan, dinleyenlerin kendilerinden birşeyler buldukları, kendi düşüncelerine tercüman olan konuları içermektedirler. Bu anlamda, türkü sözleri neşe ve sevincin yanında hüznün ve üzüntüyü de dile getirmektedirler. Türkülerde düşüncelerin, yaşanan duyguların vb. karşı tarafa aktarılması amacı her zaman ön planda olmuştur. Bu anlamda, türkü sözleri ve içerikleri önemli bir unsur olarak kabul edilmektedir. Türkü sözleri incelendiğinde, içerdikleri konuların zaman zaman farklı anlatım biçimleri ile aktarıldığı görülmektedir. Bu şekilde yapılan anlatımların, anlatılan olgunun daha yoğun duygular yaratmasında etkili olduğu düşünülmektedir. Bu anlatım biçimleri metafor olarak adlandırılmaktadır.

Metafor: Türk Dil Kurumu'nun internet üzerinden erişime açık olan sözlüğünde metafor, mecaz anlamına gelmektedir (tdk.gov.tr). Metafor, Latince kökenli olup, Yunanca "öte" anlamına gelen meta sözcüğü ile bir şeyi bir yerden başka bir yere taşıma, götürme ya da bir şeyi başka bir şeye aktarma anlamlarına gelen phoros sözcüğünden türemiş olan metapherin sözcüğünden meydana gelmiştir (Uzun, Yolsal' dan akt: Dönmez, Karaburun 2013: 1082). Özünü' ye göre metafor (eğretileme), birbirlerine benzememesine rağmen yine de ortak bazı yönleri bulunan iki şeyin, birbirlerini anımsatacak şekilde karşılaştırılmasıdır (1997: 231). Metaforik anlatımda amaç, bir şeyin yerine başka bir şeyin konularak ifade edilmesidir. Düz anlatım ise, anlatılmak istenen şeyin, mantıklı ve yerinde ifade edilmesidir. Örneğin; "gine gam yükünün kervanı geldi" ve "çok dertliyim" ifadelerinde aynı duygu ve his anlatılmak istenir. Bu ifadelerden birincisinde metaforik anlatım tarzı, ikincisinde ise düz anlatım tarzı kullanılmıştır. Bu anlatımlara göre metaforik anlatım şekli, daha etkili bir his ve duygu yaratmaktadır. Buna göre metafor, bir düşüncenin, bir ifadenin, daha iyi ve daha etkili şekilde anlatılması amacı ile başka anlamdaki bir sözcüğün ya da kelimenin, benzetme yapılarak ve ilişkilendirilerek kullanılması olarak düşünülebilir.

Araştırmanın Problemi: TRT THM repertuarında bulunan ve Muğla yöresine ait olan, sözlerinde metaforik anlatım kullanılan türküler var mıdır? Bu anlatımlar hangi konularda, nasıl ve ne şekilde kullanılmıştır?

Amaç: Bu çalışmamızda, metaforik anlatımların kullanıldığı türkü sözleri incelenmiş, sözlerin nasıl / ne şekilde kullanılarak hangi konularda anlatımların yapıldığı tespit edilmeye çalışılmıştır.

Sınırlılık: Çalışmanın evreni, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT), Türk halk müziği (THM) repertuarında bulunan Muğla türkülerinden oluşmaktadır. Örneklemini ise sözlü Muğla türkeleri oluşturmaktadır. TRT repertuarında kayıtlı 91 adet Muğla türküsü incelenmiş, 15 türkü araştırmaya dahil edilmiştir. Bu çalışmada, türkülerde yapılan inceleme, sadece sözlerde bulunan metaforik anlatımlarla sınırlı tutulmuştur. Türkülerin diğer müzikal özellikleri (makam ve ritmik yapı vb.) farklı ve daha geniş başka bir çalışmanın konusu olabileceğinden bu çalışmanın alanına dahil edilmemiştir.

Yöntem: Araştırma, TRT repertuarındaki türkülerin incelenmesine dayalıdır. Buna göre, çalışma nitel araştırmadır. "Nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik bir araştırmadır" (Yıldırım ve Şimşek, 2005: 39). Türkülerin sözleri doküman incelemesi yapılarak analiz edilmiştir. Yıldırım ve Şimşek'e göre doküman incelemesi, "araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizidir" (2005: 187). Ayrıca türkü sözlerinde kullanılan veriler (metaforik anlatımlar) yorumlanarak bulgular değerlendirilmiştir. Kümbetoğlu'na göre, "Verilerin yorumlanması, niteliksel veride öne çıkan ortak eğilimlerin belirlenmesi, farklılıkların ortaya konması ve anlatılanların ayrıntılarında gizlenen anlamının ortaya çıkarılmasıdır" (2019: 154).

Bulgular: Çalışmanın bu bölümünde, TRT THM repertuarında kayıtlı olan 15 adet Muğla türküsünün sözlerinde kullanılan metaforik anlatımlara yer verilmiştir.

1- Al Yazmam Dalda Kaldı (Rep. No: 2444)

Al yazmam dalda kaldı
Gözlerim yolda kaldı
Ellerin yarı geldi
Hayırsız nerde kaldı...

Yukarıdaki sözlerde, kişinin sevgilisine karşı olan özlemi anlatılmaktadır. Sevgiliye karşı özlem ve hasret o kadar yoğundur ki, kişi her şeyi bırakıp sadece sevgilisini bekler. Bundan dolayı sevgilisinin geleceği yollara bakmaktan başka bir şey yapamaz. Ancak ne kadar beklese de sevgilisi gelmemiştir. Çaresizlik içinde sitemde bulunur. Gözlerini yoldan ayırmadan, bir umut içinde sevgilisinin gelmesini beklemek, *gözlerin yolda kalması* metaforu ile anlatılmıştır.

2- Altın Tas İçinde Kınam Karıldı (Rep. No: 3670)

Çınarım çınarım benim çınarım
Yüreğime ateş düştü yanarım
Ben adamı can yürekten severim...

Yukarıdaki sözlerde, aşık olmanın ve aşk ateşinin kalbi nasıl etkilediği ifade edilmekte ve sevgiliye karşı olan aşk ve sevginin ne derece yoğun olduğu anlatılmaktadır. Aşk acısından çekilen çile *yüreğe ateş düşmesi* metaforu ile anlatılmıştır.

Şu görünen anamgilin dağları
Eridi ya yüreğimin yağları
Yıkılası gurbet elin köyleri...

Yukarıdaki sözlerde, gurbete giden bir kişinin sılasına olan hasreti anlatılmaktadır. Ailesine ve sılasına karşı olan özlem, tükenmişliğe sebep olmuş, dayanması güç acılar vermiştir. Artık kalbinin bu özlem ve hasrete dayanamayacak dereceye gelmiş olması, kalbin bu olaydan kötü şekilde etkilenmesi, *yüreğinin yağının erimesi* metaforu ile anlatılmıştır.

3- Beş Kaza Zeybeği (Rep. No: 2357)

Köyüne hasret çekenler
Havada uçan kuş olur...

Yukarıdaki sözlerde, gurbette yaşamak ve köyüne, ailesine olan özlem ve hasretlik ifade edilmektedir. Bir an önce sılasına köyüne ve sevdiklerine kavuşmak isteği vardır. Bu durum *kuş olup uçmak* metaforu ile anlatılmıştır. Kuşlar gibi hızlıca uçarak, çabuk bir şekilde köyüne, sevdiklerine ulaşmak istenmektedir.

4- Tarlam Kesek Değil mi (Rep. No: 1331)

Beni de yardan ayıran
Yıkılsın kavak gibi...

Yukarıdaki sözlerde, bir kişinin sevgilisinden ayrılması ve buna sebe olanlara duyduğu öfke ve sitem ifade edilmektedir. Bu durum *kavak ağacının yıkılması* metaforu ile anlatılmıştır. Çünkü kavak ağacı uzun, sağlam bir ağaçtır. Çürüyerek ya da başka nedenlerle yıkıldıklarında düşer, kökleri sökülür ve kurur. Bir daha yeşerip yaşamayamazlar.

5- Kerem Desem (Rep. No: 1400)

Kerem desem Kerem gelmez elime
Sallar yaptım ayrılığa ölüme...

Yukarıdaki sözlerde, ayrılık ve ölüme artık hazır olunduğu, bu dünyadan ayrılmanın zamanının geldiği ifade edilmektedir. Bu durum *sallar yapmak* metaforu ile anlatılmıştır. Çünkü sal insanları bir yerden başka bir yere (büyük nehirlerde, ırmaklarda ve denizlerde) ulaştırmaya yarayan bir araçtır. Kişi de sala binip artık bu dünyadan göçmenin hesabını yapmaktadır.

6- İliman Çalıları (Rep. No: 4247)

Gız ben senin aşkından
Gurudum gazel oldum...

Yukarıdaki sözlerde, sevgiliye karşı olan aşk ve sevgi ifade edilmektedir. Karşılıksız (platonik) bir aşka düşmek, sevgiliye ulaşamamak durumu söz konusudur. Bu durum *gazel olup kurumak* metaforu ile anlatılmıştır. Kişi kendini bir bitki yerine koymaktadır. Çünkü, bitkilerin ömrü tükendiği zaman, sararıp kururlar ve dökülürler. Bitkilerin bu hale gelmesi gazel olma olarak ifade edilir.

7- Eksere'nin Çamına (Rep.No: 4756)

Eksere'nin çamına
Düştim Muğla damına...

Yukarıdaki sözlerde, işlenen bir suç ya da başka nedenlerle hapisaneye girme ve sevdiklerinden ayrı kalma durumu ifade edilmiştir. Hapisaneye girmek *düşmek metaforu* ile anlatılmıştır. Bu söz çoğu zaman günlük yaşamda ve türkülerde içeri girmek, içeri düşmek şeklinde de kullanılmaktadır.

Deniz mürekkep olsa
Yazılmaz benim derdim...

Yukarıdaki sözlerde, derdin ne kadar büyük olduğu vurgulanmıştır. Öyle ki, dertler o kadar çoktur ki, kocaman bir deniz dolusu mürekkep olsa da, yazılarak bitmez. Burada derdin çokluğu ve bitmeyeceği, *denizler dolusu mürekkep* metaforu ile anlatılmıştır. Metaforik anlatımın en iyi örneklerinden biri olarak düşünülebilir.

8- Çan Koyunun Boynunda (Rep. No: 4168)

*Yenile güller açmış
Yörük kızın koynunda...*

Yukarıdaki sözlerde, gençlik ve güzellik ifade edilmektedir. Güller önce tomurcuk haline gelirler. Daha sonra da yavaş yavaş açarak kendi güzelliklerini gösterirler. Ve baharın geldiğini işaret ederler. Bu anlamda gül çiçekleri, her zaman insanların beğendiği, sevdiği çiçekler olmuştur. Türküde, yörük kızının yeni yeni büyüdüğü, çocukluktan ergenliğe ve gençlik çağına daha yeni geçtiği ve olgunluğa eriştiği, güzelliğinin açık şekilde görülmeye başlandığı, *yenile güller açmış* metaforu ile anlatılmıştır.

9- Bir Tepeden Bir Tepeye Ün Olur (Rep.No: 367)

*Bir tepeden bir tepeye ün olur
Herkes sevdiğine yanar yanar kül olur...*

Yukarıdaki sözlerde, sevgiliye olan aşkın ne kadar yoğun olduğu ifade edilmektedir. İnsanın sevdiğini çok sevmesinin sonucunda, sevdiğine karşı olan aşkın kişiyi ne durumlara düşürdüğü, yaşanan aşkın insanı yavaş yavaş nasıl tükettiği, bir ateşin *yanarak kül olması* metaforu ile anlatılmıştır.

10-Aşeyim de Şu Dağları Aşeyim (Rep. No: 4179)

*Aşam oldu gine de basdı garalar
Ciğerimde göz göz oldu yaralar...*

Yukarıdaki sözlerde, ruh halinin kötüleştiği ve dertlerinden dolayı canının yanması ifade edilmektedir. Ruh halinin kötü olmasıyla, karanlıklar içinde kalması, çaresizliğin yaşanması anlatılmaktadır. Bu durum *garaların basması* metaforu ile anlatılmıştır. Devamında ise, insanın içindeki kötü duyguların ve dertlerin, nasıl can acıttığı ve yaktığı anlatılmaktadır. Bu durum *ciğerde yaraların göz göz olması* (büyümesi, artması) metaforu ile anlatılmıştır.

11-Çökertme'den Çıktım da Halil'im (Rep. No: 2607)

*Çökertme'den çıktım da Halil'im aman başım selamet
Bitez'de yalısına varmadan Halil'im aman koptu kıyamet...*

Yukarıdaki sözlerde, olumsuz bir olay, bir kavga ya da kargaşanın yaşandığı, bunun sonucunda kötü şeylerin olduğu ifade edilmektedir. Bu durum *kıyametin kopması* metaforu ile anlatılmıştır. Çünkü kıyamet koptuğu zaman dünya yıkılacak, yerle bir olacak ve bütün canlılar ölecek, yaşam sona erecektir.

12-Evleri Var Haneli (Rep. No: 4674)

*Gomşuda güzel var iken
Kimlere boyun eğmeli...*

Yukarıdaki sözlerde, yakınında bir yerde sevgili olabilecek bir kızın olduğu anlatılmaktadır. Buna göre, uzak yerlerde sevgili aranmasına gerek olmadığı, başkalarına ihtiyacın ve muhtaçlığın olmadığı ifade edilmektedir. Bu durum *boyun eğmek* metaforu ile anlatılmıştır.

13-Koca Kavak Yarıldı (Rep. No: 2317)

*Ana doktor istemem
Ben güzel hastasıyım...*

Yukarıdaki sözlerde, güzellere karşı olan ilgi ifade edilmektedir. Güzellere olan sevgi, aşk ve ilginin insanı hasta edip yataklara düşürdüğü anlatılmaktadır. Ancak hasta, bu hastalıktan doktorların tedavi etmesi

ile değil, sevdiği güzelin aşkıyla, sevgisiyle, ilgisiyle kurtulabilecektir. Bu durum *güzellerin hastası olma* metaforu ile anlatılmıştır.

14-Köprünün Altı Desti (Rep. No: 216)

Köprünün altı diken
Yaktın beni gül iken...

Yukarıdaki sözlerde, sevgiliye olan aşk ve sitem bulunmaktadır. Gençliğin ve hayatın en güzel çağlarının, sevgiliye duyulan aşkın verdiği üzüntü ve ızdırap içinde geçtiği ve yaşadığı aşk acısının kendisini harap ettiği ifade edilmektedir. Gençliğin tam ortasında, yaşanan aşk acısıyla çaresiz ve güçsüz kalma durumu, bir gülün daha açmadan solması ve kurumasıyla ilişkilendirilerek, *yaktın beni gül iken* metaforu ile anlatılmıştır.

15-Mendil Serdim Urgana (Rep. No: 1739)

Ben bir keklik olaydım
Yol üstüne konaydım
Gelen geçen yolculardan
Ale gözlüm ben yarimi soraydım...

Yukarıdaki sözlerde, sevgiliye olan özlem ve göremediği için merakta kalma hali ifade edilmektedir. Keklik kuşları daha çok su başlarında, yol kenarlarında gezinirler ve yayılırlar. Bundan dolayı keklikler, yol kenarlarında daha fazla görünürler ve yoldan geçenleri de görürler. Bu nedenle, yoldan geçenleri görmek ve sevgiliden haber almak için keklik olaydım metaforu kullanılmış, kişi kendini keklik yerine koymuş, yoldan gelen geçenlere uzakta olan sevgilisini sormayı ve haber almayı amaçlamıştır.

Sonuç

Çalışmada, içeriğinde metafor anlatım şeklinin kullanıldığı Muğla türküleri incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre, incelenen Muğla türkülerinin sözlerindeki metaforik ifadelerin, aşk- sevdâ, dert – tasa - keder, özlem - hasret, ölüm – ayrılık, bitki (gül, kavak, gazel), hayvan (kuş, keklik), ve deniz gibi temaların anlatımlarında kullanıldıkları görülmüştür. Ayrıca yapılan incelemede, metaforik anlatımların, Muğla türkülerinin genelinde görüldüğü, ancak Fethiye ve Bodrum yörelerinden derlenen türkülerin sözlerinde, daha fazla kullanıldığı ve işlendiği tespit edilmiştir. Türküler, geçmişten günümüze, insan yaşamının her evresinde yer alan, insanların yaşam biçimlerini yansıtan, duygu ve düşüncelerine tercüman olan edebi ürünlerdir. Halk edebiyatı ile içi içe olan ve halk ozanları / şairleri tarafından yazılan şiirlerin ezgilendirilmesiyle oluşan türkülerde asıl amaç, sözlerle anlatılmak istenen düşüncelerdir. Daha etkili ve duygu yoğunluğu içinde anlatılmak istenen bu düşünceler, bir anlatım şekli olan metaforik üslupla desteklenerek yapıldığı görülmektedir. Bu durum türkülerin söz içeriklerinin, müzik ve ezgilerden daha ön planda olduğunu da göstermektedir. Bu özelliği ile, halk müziğinin diğer müziklerden farklı bir yerde durduğu söylenebilir. Türkü sözlerinde kullanılan metaforik veya daha farklı anlatımların geniş bir yelpazede tespit edilip incelenmesi, türkülerle verilmek istenen düşüncelerin ve mesajların anlaşılmasında önemli bir etken olacaktır. Bu bağlamda, çalışmanın, yapılacak olan diğer benzer çalışmalara örnek olacağı, türkülerimizin geneline uygulanabileceği varsayılmakta ve alana ve dolayısıyla halk kültürüne katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Kaynaklar

- Dönmez Mustan Banu, Karaburun Derya. Türk Halk Müziği Sözlerinde "Metaforik Anlatım Geleneği". *Turkish Studies*, 1081-1097, 2013.
- Ekici, Metin. Türkü İncelemelerinin Yöntemi Üzerine Bir Değerlendirme. *Kültürümüzde Türkü Sempozyumu* (s. 43-49). Sivas: Sivas 1000 Temel Eser, 2013.
- Emnalar, Atınç. *Tüm Yönleriyle Türk Halk Müziği ve Nazariyatı*. İzmir: Ege Basımvevi, 1998.
- Kümbetoğlu, Belkıs. *Sosyolojide ve Antropolojide Niteliksel Yöntem ve Araştırma*. İstanbul: Bağlam Yayıncılık, 2019 (altıncı basım).

Özden, H. Türkülerimize Felsefi Bir Bakış. Kültürümüzde Türkü Sempozyumu (s. 51-64). Sivas: Sivas 1000 Temel Eser, 2013.

Özünlü, Ünsal. Edebiyatta Dil Kullanımları. Ankara: Doruk Yayıncılık,1997.

Uzun Serkan, Yolsal Ümit Hüsrev. Felsefe Sözlüğü. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları, 2003.

Türk Dil Kurumu. (10 Haziran 2022). Türk Dil Kurumu Sözlükleri: <https://sozluk.gov.tr/> adresinden alındı.

Türk Dil Kurumu . (15 Ekim 2022). Türk Dil Kurumu Sözlükleri: <http://sozluk.gov.tr> adresinden alındı

Türk Dil Kurumu. (17 Ekim 2022). Türk dil kurumu sözlükleri: <https://sozluk.gov.tr/> adresinden alındı.

Yıldırım Ali, Şimşek Hasan. Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık,2005.

METAPHORICAL EXPRESSION IN FOLK SONGS LYRICS

Ali Orhan Dönmez

ABSTRACT

Folk songs are important cultural elements that express and reflect people's feelings and thoughts. People, their pain, joy, longing, love, expatriate etc. they express through folk songs. Folk songs are considered an important heritage of folk culture not only with their melodies but also with their lyrics. Because, whether the owner is known or not, the lyrics of folk songs contain topics that tell the realities of life, that the listeners find something from themselves, and that translate their own thoughts. When the lyrics of folk songs are examined, it is seen that the subjects they contain are conveyed from time to time with different expression styles. It is thought that the narrations made in this way are effective in creating more intense emotions of the narrated phenomenon. One of these forms of expression is metaphor. In this study, the metaphorical expressions (metaphor) in the lyrics of 15 folk songs belonging to the Muğla region have been determined and it has been tried to explain how and in what manner they are used.

Keywords: Folk song, metaphor, Mugla folk songs